

مصلی عتیق نایین

در اکثر کتاب‌ها و مقالاتی که راجع به تاریخ و فرهنگ نایین نگاشته شده است وقتی از قدمت بناهای نایین مطلبی باشد بلافاصله از نظر تاریخی نارنج قلعه و از نظر مذهبی مسجد جامع نایین را مطرح کرده‌اند غافل از اینکه بعد از این دو شاهکار معماری بنایی نیز وجود دارد که از هر نظر قابل توجه و اهمیت است.

بقعه مصلی عتیق که در جنب شهرداری نایین واقع و به علت تخریب و نوسازی اخیر ساختمان اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی باعث شده از مهجوریت و مخفی بودن نجات یابد؛ از گهرهای پنهان تاریخ و فرهنگ نایین می‌باشد. قدر مسلم آنکه، فلسفه بنای گنبد از نظر فرهنگ اسلامی و معماری ایرانی این است که در زیر هر گنبدی مقبره صاحب مقام معنوی که اهمیت فوق العاده و عرفانی داشته است وجود دارد و از آنجا که مصلی عتیق در جنب مصلی جدید که مقبره خانوادگی خاندان پیرنیا وجود دارد به احتمال قریب به یقین همانگونه که بقعه مصلی جدید بر سر مزار پیر عبدالوهاب مرشد والا مقام عارفان راستین می‌باشد، بنابراین بقعه مصلی عتیق بر مزار پیر عارف صاحب‌دلی که هنوز اطلاعی از هویت او کشف نشده بنا گردیده است چرا که در واقعه تاریخی عبور محمد شاه قاجار از نایین جهت سرکوبی فتنه کرمان و مزده دادن پیر عبدالوهاب بر پادشاهی او در خانقاهی که اکنون مصلی جدید می‌باشد گویای این احتمالات قوی است. چه بسا مصلی عتیق نیز خانقاه و سپس مزار پیر صاحب طریقت مهم بوده باشد، مخصوصاً اینکه مقبره خانوادگی خاندان‌های معروف نایین همچون بقایی، قاضی نوری، منوچهری، شیخ الاسلامی و طباطبایی در جوار این گنبد مدفون می‌باشند. معمولاً ارادت و اعتقاد مردم به اعتلای روحی ائمه اطهار و پیشوایان طریقت باعث می‌شود که خواستار تدفین در جوار مرقد ایشان باشند. به همین لحاظ قبور جوار اما مزاده‌ها ارزشمندتر از سایر زمین‌های اطراف می‌باشد هر چند در سر تا سر قرآن پیوسته از لفظ عملوا الصالحات سخن به میان آمده و مدفون بودن در مکان خاص باعث ارجعیت در نامه اعمال ندانسته‌اند، اما بر اساس همین اعتقاد مردم، برای اهمیت بقعه مصلی عتیق همین بس که بزرگانی چون میرزا رفیعا (نواده میرزا رفیعا عارف مدفون در تخت پولاد اصفهان و جد سادات جلو خانی، رفیعی و طباطبایی) و میرزا عبدالرحیم شیخ الاسلام (پدر آیت الله نائینی مرجع تقلید بزرگ شیعه) میرزا باقر خان ادیب بقایی (پدر آموزش و پرورش نایین) و سایر سادات والا مقام قاضی نوری در جوار این بقعه (مصلی عتیق) مدفون می‌باشند و هنوز سنگ قبر ایشان مشهود است و اما

گذشته از نظر اعتقادی و مذهبی از نظر تاریخی این مکان نیز اهمیتی بس ویژه داشته و مد نظر باستان شناسان بزرگ می‌باشد.

فکر می‌کنید آجرهای به کار رفته در ساخت گنبد که با کوره‌های هیزم سوز پخته شده مربوط به چند صد سال پیش می‌باشد ؟ در صورت خراب شدن یا متروک و مهجور بودن ، چقدر از ایران شناسان و جوانان نسل کنونی و آینده مطلع از وجود چنین گوهری در دل نایین می‌باشند؟ آیا برگرداندن زمان به چندین قرن قبل از این و ساخت چنین آجرها چنین مکانی امکان پذیر می‌باشد که بتوانیم بی هیچ توجه و اهمیتی از کنار آن بگذریم.

منابع مطلب

رسول زمانی نایینی درج از وب سایت : <http://www.naeinpajoh.com>
عکس از وب سایت : mafakhernaein.ir